

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 1. Machabæorum, in quibus describuntur Alexandri Victoriæ & mors. Antiochi illustris Victoriæ. Despiliatio Templi Jerosolymitani. Mathathiæ kuctus, fortitudo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

lo suo tortorem carnis impunitus esset. Habet in secreto cordis sui tortorem conscientia sua, & impunitus vocatur? hoc est, quod Deus per Prophetam suum Jeremiam cap. 14. intonat in peccatores, dicens: effundam super eos malum suum. q. d. non ego manum ponam ad flagella, quibus castigem eos: sufficiet, eos propriis culpâs, omnî flagellô meo acerbioribus, puniri. Hinc S. Ambros. peccatum viperæ partui comparat, quæ propriæ Matris pectus discerpens atque dilacerans eidem crudelissimam infert mortem. Juvenem ajunt Ferariæ vixisse, firmæ ut apparebat valetudinis: verum spem vitæ longioris ei mox inopinâ morte fuisse intercisam. Adductos quamprimùm, ad dicendam de hoc mortis genere sententiam Medicos, nil decidisse prius, quam emortui adolescentis dissectum cadaver inspexissent, in quo cum pulmones, jecur, splenem, ac cætera membra reperissent integra, nullaque tabe afflata, ne dum corrupta, in solo corde tandem invenisse vermem, illud scædè dilaniantem: erutum inde variisque liquoribus, quibus suffocaretur, immersum, innatasse omnibus, donec in succum, è cepis aliisque expressum coniectus, & natæ, & vivere desierit. Poterant utique Medici, nî experimenti capiendi causâ id egissent, unâ statim contritione extinguere hunc hostem. Hoc ipsum poteris & tu Christiane Lector! si sentias vermem rodentis conscientia; unicâ pectoris contritione opus erit confessioni conjuncta, sicque ab immani ejus laniena aternùm securus vives.

FASCICULUS LXVII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 1. Machabæorum, in quibus describuntur Alexandri Victoria & mors. Antiochi illustris Victoria. Despoliatio Templi Jerosolymitani. Mathathia luctus, sortitudo.

N. 416. Considera:

Qualis tandem finis Regum Potentiam & grandes eorum Triumphos Victoriasque coronet. Alexander interfectis tot Regibus, subactis tot Populis, expugna-

pugnatis tot urbibus ad ultima usque terrarum penetrasse videbatur, immensis Gentium spoliis ditatus, tantoque terrore universum repleverat orbem, ut de eo testentur Sacrae Paginae v. 3. cap. 1. *Siluit terra in conspectu ejus.* Verum post haec omnia Fortunae & Potentiae suae prodigia, decidit in lectum: & cognovit, quod moreretur. v. 6. capituli cit. Hanc tandem coronide superbae mundi coronae coronantur. Hic est epilogus magnae illius tragediae, quam ludunt in Theatro hujus mundi Reges & Principes. Quare mortuo Alexandro M. ut refert S. Antoninus p. 4. tit. 14. assererat Philosophorum aliquis: *qui totam heri conculcabat terram, & possidebat eam, nunc possidetur ab ea: heri non sufficiebat ei totus mundus, nunc sufficiunt ei quatuor ulnae terrae: heri totam calcabat humum, hodie calcatur ab ea: heri dominabatur ei, & possidebat eam, nunc possidetur ab ea: heri premebat eam, nunc premitur ab ea: ducebat heri exercitum super eam, nunc ab exercitu ducitur sub terra.* Utinam ad haec sapientis dicta saperent insipientes mundanae gloriae amatores. Utinam cum regio Vate, tot victoriis & triumphis insigni exclamarent: *in pulverem mortis deduxisti me*, aut si crederent, arduum sibi nimis esse, virum tam sanctum imitari, imitarentur saltem barbarum, Saladinum nempe, totius Asiae dominatorem, qui morti proximus iussit, indusium suum in perdicam suspendi, & proclamari a Praecone: *hoc spoliium Orientis terror, Asiae dominator, ex tot Trophaeis secum abstulit.* Plane non fierent tot innocentium nece, tot urbium excidia, tot Provinciarum ruinae: sed qui plurima nunc capiunt Regna, se quoque ipsos caperent. Nascitur frequens Magnatum error ex eo plerumque, quod solem aspiciant solummodo orientem, occidentem nunquam: quod rosas intueantur cum florent, non vero cum marcescunt, & sint spectatores Jezabelis, in sublimi fenestra apparentis, non vero exinde canibus in praedam & esam abjectae Angelus mandato Dei in castra Sennacherib 4. Regum 19. irrumpens, tali milites morte affecit, ut externam eorum intuentes speciem vivos crederent, intrinsecus meris mortuorum cineribus constantes, qui minime hominis afflatu resolvi poterant. Moriuntur Reges, occumbunt Principes, & tamen ea est quandoque successorum habetudo mentis, ut quasi vivos semper aspiciant, nulla habitata ratione cinerum, ex quibus toti quanti constant. Consuetudo Graecorum est teste Petro Damia: Imperatori noviter electo, Infulis redimito, & coronam Procerum stipato offerre duo vascula, unum mortuorum ossibus & cinere plenum, alterum subtili stuppâ impletum, quam applicatus ignis

in ictu oculi consumit. Ex primo valculo discat Imperator nosse se ipsum, in cineres & ossa resolvendum more aliorum hominum, ex altero diem Judicii cogitare, quò repentinò incendio totus resolveretur mundus. Si spectaculum isthoc suis præfixisset oculis, & attentâ mente considerâset *Antiochus* iste, illustris filius *Antiochi Regis*, non in tantam surrexisset audaciam, ut sacrilegas manus intulisset sacris vasibus Templi Jerosolymitani, non tot igni tradidisset domus, non in barbaram captivitatem tot mulieres cum prolibus abduxisset; ut taceam alia immanitatis impietatisque trophæa, quæ ubique locorum teste S. Scripturâ v. 23. citati cap. erexit, toti dominaturus orbi. Indulgendum tamen est *Antiocho*: quòd sine ulla mortis memoria tam abominandam & crudelem duxerit vitam. Barbarus erat; & hinc quod maternò biberat cum lacte, moribus eructabat. Sed quam veniam merebuntur Reges & Principes, à Christianis parentibus nati & educati, divinîs legibûs imbuti, mille exemplis excitati, si & illi rejectâ penitens salubrî mortis memoriâ pecorum more vivant, ipsis etiam Barbaris deteriora patrantes crimina? adeò, ut Sancta Mater Ecclesia verbis *Matthathix* exclamare inter lacrymas cogatur v. 7. capitis 2. *Va mihi: ut quid nata sum videre contritionem Populi mei!*

Doctrina 2.

Desumpta ex cap. 3. libri 1. Machab. in quo describitur fortissimi Juda Victoris de Apollonio & Serone &c.

N.417. *Considera*: **Q**uanta fortitudo & potentia vivat in exercitu, quinon armorum robore, aut hominum bellantium copiâ, sed Dei solius fiduciâ armatur. Pauci enim sub *Juda Machabæo* contra hostes penè innumeros in aciem egressi viri: cùm Ducis sui hortatu spem firmam de adiutorio Dei concepissent, eò impetu in hostile agmen inveci sunt, ut teste S. Scripturâ citatò cap. *Contritus sit Seron, & exercitus ejus in conspectu ejus*. Sic eventus probavit: verissimâ existisse verba, quibus *Judas* milites suos reddidit animolos asserens hîc v. 19. *Non est differentia in conspectu Dei Cæli, liberare in multis & in paucis: quoniam non in multitudine exercitûs Victoria, sed de Cælo fortitudo est. Quid quæso prodest bellica virtus, Deo manum adiutricem retrahente? non enim teste regiô Prophetâ, salvatur Rex per multam virtutem, &*
gigas